

Střednědobá koncepce rozvoje muzejní instituce¹

Doporučená osnova koncepce

1. Úvod

V úvodu by měla být zmíněna motivace vzniku koncepce v kontextu s platnou legislativou a aktuálními směry v oboru, stejně tak v souvislosti s platnými dokumenty zřizovatele či vyššího územního samosprávného celku týkajícími se oblasti muzejnictví. Ve stručnosti by zde měly být popsány obecné cíle, kterých má být na základě koncepce ve stanoveném časovém horizontu dosaženo a rovněž stručné shrnutí vývoje v předchozím období.

2. Profil instituce

Krátké představení dané instituce, její historie, sbírkotvorného a odborného profilu, specifikace jejího vztahu vůči zřizovateli. Neměl by chybět stručný nástin aktuálního stavu instituce v následujících oblastech:

2.1 Sbírkový a sbírkotvorný profil

2.2 Nemovitý a movitý majetek

2.3 Hospodaření

2.4 Zaměstnanci

2.5 Spolupráce s partnery a dalšími institucemi

3. Cílový stav jednotlivých oblastí a způsob jeho dosažení

Stěžejní část koncepce rozvoje muzejní instituce by se měla věnovat všem oblastem, ve kterých muzeum působí a kde hodlá nadále udržovat progresivní vývoj. Kromě stanovení dílčích cílů v jednotlivých oblastech je rovněž důležité rámcově určit metodu či způsob, kterými bude daného cíle dosaženo a v neposlední řadě termín, ve kterém bude cíl splněn. Ten by měl být volen racionálně s ohledem na další úkoly instituce.

3.1 Sbírkový profil

Nabývání sbírek a práce s nimi jsou bazální činnosti muzejní instituce, proto by této oblasti měla být v rámci koncepce věnována zvláštní pozornost.

¹ Střednědobá koncepce se vytváří zpravidla na období následujících pěti let, přičemž by měla časově i obsahově korespondovat s aktuálně platnou krajskou koncepcí muzejnictví.

3.1.1 Akviziční činnost

Rámcové stanovení plánu akvizic v návaznosti a s odkazem na sbírkotvorný program instituce, tj. zejména rozvoj konkrétních podsbírek, nákup předmětu/ů mimořádné kulturní hodnoty (např. s využitím dotačních programů MK ČR ad.), doplnění sbírky o konkrétní předměty (např. z důvodu plánovaného zbudování stálé expozice) apod.

3.1.2 Správa a evidence sbírek

Plány inventarizací, převod sbírkové evidence do elektronické podoby, pořizování evidenčních systémů a práce s nimi atd.

3.1.3 Ochrana sbírek

Budování depozitárních prostor, jejich případné rekonstrukce, zabezpečení depozitářů, zlepšení uložení sbírkových předmětů (obalové materiály, stabilizace klimatických podmínek atd.), plán konzervace a restaurování sbírkových předmětů apod.

3.1.4 Dokumentace

Pořízení dokumentační techniky, softwaru a dalšího vybavení; způsob a harmonogram provádění dokumentace (sbírkových předmětů, muzejních akcí, současnosti atd.), způsob ukládání digitalizovaných dat apod.

3.1.5 Prezentace

Prezentace sbírkových předmětů formou výstav, publikačních portálů, tiskovin; prezentace muzejních činností v tisku, médiích, odborných publikacích či na oborových seminářích, konferencích apod.

3.2 Archeologie a záchranné archeologické výzkumy²

Systematické řešení nárůstu movitých archeologických nálezů a jejich adekvátní uložení a konzervace; prezentace archeologického kulturního dědictví, informační kampaň směrem k veřejnosti apod.

3.3 Správa a využívání budov a jiného nemovitého majetku

Plán péče o spravovaný majetek, zejména budovy (plánované rekonstrukce, rozšiřování prostor, pořízení vybavení atd.); hospodaření s majetkem (vlastní využití, pronájmy, prodeje, nákupy ad.).

² Tato oblast se týká především muzeí zřizovaných krajem.

3.4 Propagace a výstavní činnost

Propagace muzejní i nemuzejní činnosti, mediální prezentace instituce, spolupráce se sdělovacími prostředky a placená reklama, společná propagace muzejních institucí, webové prezentace apod.

3.5 Služby návštěvníkům

Průvodcovské služby, komentované prohlídky, nabídka muzejních „gift shopů“ (resp. nabídka propagačních a upomínkových předmětů), informační servis pro návštěvníky (tištěné programy, web, e-mailový zpravodaj apod.), orientační systém, zázemí pro návštěvníky atd.

3.6 Spolupráce se školami a partnery

Nabídka programů pro žáky základních a středních škol včetně přípravy pracovních materiálů, přednášky, soutěže; spolupráce s vysokými školami na popularizaci vědy; spolupráce s dalšími vzdělávacími organizacemi a partnery z muzejní i nemuzejní sféry apod.

3.7 Metodická pomoc³

Specifikace možností metodické pomoci především směrem k muzeím zřizovaným městy a dalším subjektům v oblastech správy a ochrany sbírek, konzervace či dokumentace a následné prezentace sbírkových předmětů.

3.8 Věda a výzkum

Ačkoliv muzea zřizovaná krajem, obcemi či soukromými subjekty nejsou vědeckými institucemi, jejich zaměstnanci zpravidla produkují vědecké výstupy na základě badatelské činnosti související s jejich odborným zaměřením v rámci dané instituce. Tyto aktivity je třeba nadále podporovat, a to i s ohledem na podporu vydávání odborných periodických a neperiodických publikací těmito institucemi. Kromě publikační činnosti spadá do této kategorie i pořádání konferencí, odborných seminářů a aktivní účast na nich, stejně jako zapojení do vědeckých grantů či spolupráce s vědeckými institucemi na řešení badatelských úkolů.

3.9 Personální záležitosti

Plán personálního zajištění chodu instituce, spolupráce s dobrovolníky, praktikanty (resp. spolupráce se školami) apod.

³ Tato oblast se týká především muzeí zřizovaných krajem.

3.10 Ostatní aktivity

Aktivity muzejní i nemuzejní povahy související s pořádáním populárních krátkodobých akcí pro návštěvníky, zapojení zaměstnanců do procesu dalšího vzdělávání, plánované exkurze apod.

4. Strategické cíle

Na základě výše stanovených cílů je vhodné zvolit cca 5 strategických, na které se muzeum v následujícím období zaměří prioritně, včetně určení termínů i způsobů jejich dosažení.

5. Přílohy

Součástí příloh může být aktuální podoba organizační struktury muzea, koncept výstavního plánu na cílové období, ekonomická rozvaha, plán publikační činnosti instituce apod.